

*Kształtowanie się poczucia
własnej wartości w
środowisku rodzinnym*

Wyrazem samoakceptacji jest „lubienie” siebie samego, co skutkuje skłonnością do pozytywnej postawy wobec innych ludzi (akceptowaniem ich)

Rozwój samooceny przebiega w trzech etapach, które przypadają na okres najstarszej grupy dzieci przedszkolnych, średni wiek szkolny, okres dorastania i okres młodzieńczy

Dzieci w wieku przedszkolnym są zdolne do zwrócenia uwagi na siebie pod kątem posiadania cech dodatnich i ujemnych, jednak nie potrafią dokonać krytycznej analizy swojego zachowania

Dzieci w młodszym wieku szkolnym przywiązują największą wagę do opinii dorosłych na temat własnej osoby

Podstawowe elementy wpływające na poczucie własnej wartości u dziecka:

1) wielość rozdźwięku
pomiędzy tym, czego
pragnie, a tym, co uważa,
że udało się mu
osiągnąć

2) całkowite poczucie
wsparcia, jakiego
doświadcza ze strony
ważnych dla niego ludzi
(jeśli czuje, że inni lubią
go takim, jakim jest, ma
wyższe poczucie własnej
wartości niż człowiek,
który nie dostrzega
takich opinii)

Na kształtowanie się pozytywnego obrazu własnego ja mają wpływ:

Przekazanie mu
odważnego podejścia do
życia

Rozwijanie pewności
siebie, przekazywanie
pozytywnych wzorców

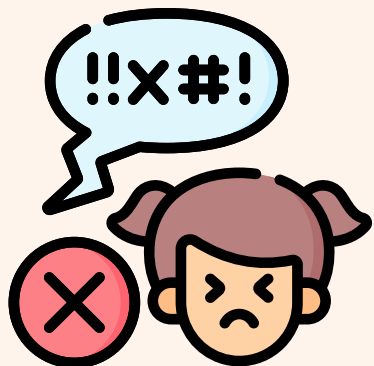

Wskazywanie dziecku
możliwości jakie daje
świat, zamiast
dostrzegania wyłącznie
zagrożeń

Zaufanie rodziców wobec
instynktów badawczych
dziecka

Nie stosowanie
przemocy

Unikanie
ośmieszania i
poniżania

Unikanie wytykania wad i
błędów

Jasne i precyzyjne
granice

Pozwalanie na
samodzielność

Stawianie oczekiwań,
które dziecko jest w
stanie spełnić

Przekazywanie mu
pozytywnych
komunikatów,
okazywanie czułości

Akceptowanie uczuć
dziecka zarówno
przyjemnych jak i
nieprzyjemnych

Konstruktywne karcenie,
które odnosi się do
zachowania, nie do
osoby

Aktywne i uważne
słuchanie, chwalenie

Wzmacnianie
pozytywnych cech
dziecka i próba
zrozumienia
występowania
negatywnych

Dawanie otuchy po
porażce i udzielanie
pomocy w rozwijaniu
talentów

Przyjmowanie
komplementów i
obdarowywanie
komplementami inną
osobę

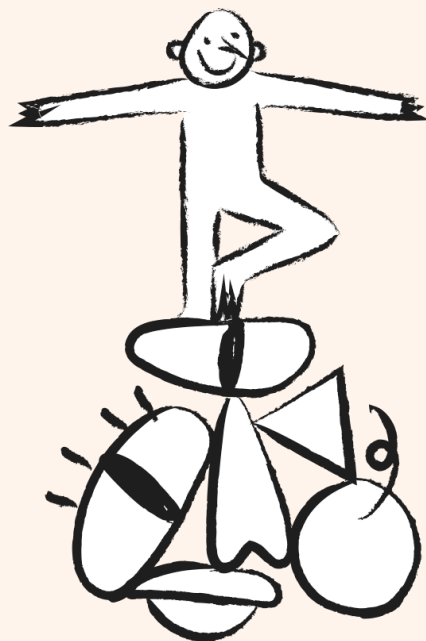
NIE BÓJ SIĘ SAMODZIELNOŚCI SWOJEGO DZIECKA

Unikaj porównywania osiągnięć dziecka w stosunku do innych dzieci

"Marysia sama już się rano ubiera, a Ty nie!"

Doceniaj nawet najmniejsze starania dziecka

Popracuj nad własną cierpliwością

Przygotuj się na wyjaśnienia

KOMUNIKATY NEGATYWNE WPLYWAJĄCE NA ROZWÓJ PRAWIDŁOWEJ SAMOOCENY

komunikat karzący – ma wywołać u dziecka poczucie winy lub poczucie bycia nie w porządku wobec innych, np.: „A nie mówiłam, że się do tego nie nadajesz”

komunikat wyręczająco-opiekuńczy – ma wyrazić pocieszenie i przejęcie przez dorosłego inicjatywy i działania w celu rozwiązania problemu, np.: „Zaraz ci pomogę, napiszę ci od nowa”

komunikat strukturalizujący – nie pozwala dziecku samodzielnie znaleźć rozwiązania, daje gotową receptę na to, co ma zrobić w danej sytuacji np.: „Musisz do niej zadzwonić i powiedzieć jej, że byłaś chora, i że prosisz ją, by przedyktowała ci notatkę z przyrody i historii”

Biernat, R. (2017). Troska o poczucie własnej wartości dzieci w rzeczywistości szkolnej – wymiar teoretyczny i praktyczne implikacje. *Społeczeństwo. Edukacja. Język.*, 4, 149-167.